

станжли твърдѣ много. Въ училища-та, както въ срѣди-ни-ты вѣкове, ся учило повече-то духовны науки. Нѣ и другы-ты науки тогава много напрѣднѣли. Най-много напрѣднѣло звѣздобойство-то, съ помощъ-тѣ на Коперника (родомъ отъ прусский градъ Торнъ). До онова врѣмя хора-та мыслили, че земя-та стои непоклатна, и около неї ся въртятъ слѣнце то и звѣзды-ты; Коперникъ доказаль, че земя-та заедно съ другы-ты планеты ся върти около слѣнце-то. Отъ германски-ты живописци въ XVI вѣкъ е прочоютъ Албрехтъ Дюреръ.

Нѣзуити. На онова врѣмя, кога реформация-та зела да ся распространява по Европѣ, у католическѣ-тѣ църкви ся нарядило едно общество, което станжло послѣ най-страшенъ врагъ на реформациѣ-тѣ. Това общество ся выка Нѣзuitскій орденъ.

Основатель-тѣ на Нѣзuitскій орденъ, Игнатий Лойола, бывъ отъ богатъ родъ въ Испаниѣ и най-напрѣдъ бывъ въ войнишкѣ службѣ. Кога призимали Французи-ти градъ Пампелунж Лойола ся прочоюлъ съ юначество-то си, нѣ го ранили въ двѣтѣ му ноги. Доклѣ го лѣкували той ся училъ да чете духовны книги. Жигия-та на святыи-ты го много распаляли. Той ся рѣшилъ да прѣживѣ всичкий си животъ както живѣли святыи-ти. Той намыслилъ да нагласи новъ духовенъ орденъ, който да принесе ползъ на католическѣ-тѣ църкви. Той разбиралъ, че ако иска чловѣкъ да заповѣда на други, трѣбва да знае повече отъ тѣхъ; той ся заловилъ да учи латинскѣ грамматикѣ тридесятого-дипенъ. Лойола слушалъ уроци въ Саламанскій университетъ, послѣ въ Парижскій, и теглилъ голѣмѣ бѣдностъ доклѣ уз'учи богословски-ты науки. Той си нашъль нѣколко другаре, отишъль съ тѣхъ въ Италиѣ, и помолилъ папа Павла III да подтвърди общество-то имъ; нѣ, кога Лойола притурилъ на три-тѣ обычайни калугерски обѣщания (бѣдность, смиреніе и цѣломѣдріе) и четвърто, да ся покорява на папа-тѣ, тогава Павелъ III склонилъ (1540 год.). Тоя ново основаный орденъ нарекли Иисусово общество; затова и членове-ти му зели